

ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΡ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ - ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

Λ Ε Ξ Ι Κ Ο Ν
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΗΣ

« ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ »

Ι. ΣΙΔΗΡΟΦΑΓΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΑΘΗΝΑ - ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 28
1999

B'. 'Εκ τῆς Λατινικῆς

1. ab hoc et ab hac
(ἀσκόπως, ἄρρητ' ἀθέμιτα, ἀλλ' ἀντ' ἄλλων)
2. ab imo pectore
(ἐκ βάθους καρδίας, ὀλοψύχως)
3. ab irato
(ἐξ ὀργῆς, ἐν ἐξάψει ὀργῆς, πένω στο θυμό)
4. ab origine
(ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς)
5. ab uno disce omnes
(ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὡς ἀπὸ παραδείγματος δύνασαι νὰ μάθῃς ὅλους τοὺς ἄλλους) (πρβλ. ἐξ ὀνυχος τὸν λέοντα)
6. ab urbe condita
(ἀπὸ κτίσεως Ρώμης)
7. abusus non tollit usum
(ἡ κατάχρησις δὲν αἰρεῖ (δὲν καταργεῖ) τὴν χρῆσιν)
8. ad hoc
(δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀκριβῶς, ἐπὶ τούτῳ, ἐπιτήδεος)
9. ad libitum
(κατὰ βούλησιν, κατ' ἐκλογὴν)
10. ad referendum
(ὕπὸ τὸν ὅρον νὰ ἀναφέρῃς· τ. ἔ. μετ' ἐπιφυλάξεως)
11. ad rem
(εἰς τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ θέμα)· τ. ἔ. καταλλήλως
12. ad unum
(μέχρις ἑνός, μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου)
13. ad usum
(συμμόρφως πρὸς τὴν χρῆσιν, κατὰ τὸ ἔθιμον)
14. ad vitam aeternam
(εἰς αἰώνιαν ζωὴν· γιὰ πάντοτε· διὰ παντός· αἰώνως)
15. aequo animo
(μὲ ἀτάραχον ψυχὴν, ἐν γαλήνῃ ψυχῇ, μὲ ἀπάθειαν, μὲ σταθερότητα)
16. aeternum vale
(ἀντίο γιὰ πάντα, ὑγίανε διὰ παντός, χαῖρε εἰς αἰῶνας αἰώνων)
17. agitato
(ζωηρῶς, μετὰ πάθους)
18. alea jacta est (καὶ alea jacta esto)
(ἐρρίφθῃ ὁ κύβος) (καὶ ἐρρίφθω ὁ κύβος).
19. alma mater
(ἡ τροφὸς μήτηρ)
20. alter ego
(ὁ ἄλλος ἐαυτός μου· ἕτερος ἐγώ· πανομοιότυπόν μου· ὁ Σωσίας μου· ἀχώριστός μου φίλος)
21. audi et alteram partem
(ἄκουσον καὶ τὴν ἑτέραν πλευράν)· πρβλ. μηδενὶ δίκην δικάσης πρὶν ἀμφοῖν τὸν μῦθον ἀκούσης
22. aurea mediocritas
(ἡ χρυσῇ μετριότητι, μεσότητι)· πρβλ. μέτρον ἄριστον
23. Ave Caesar, morituri te salutant
(χαῖρε, Καῖσαρ, οἱ μελλοθάνατοι σὲ χαίρετιζοῦν)
24. beati pauperes spiritu
(μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι)
25. beati possidentes
(μακάριοι οἱ κατέχοντες)
26. bis dat qui cito dat
(δις δίδει ὁ ταχέως δίδων)
27. bona fide
(καλῇ τῇ πίστει)
28. casus belli
(αἰτία, ἀφορμή, πολέμου)
29. caveant consules
(νὰ λάβουν τὰ μέτρα των, νὰ φροντίσουν, νὰ μεριμνήσουν, οἱ ὑπατοί· ἄς φυλαχθῶσιν οἱ ὑπατοί)
30. cogito, ergo sum
(σκέπτομαι, ἀρα ὑπάρχω)
31. contraria contrariis curantur
(τὰ ἐναντία θεραπεύονται διὰ τῶν ἐναντίων)· πρβλ. ἀριθ. 165 similia similibus curantur.
32. cuique suum
(ἐκάστῳ τὸ ἑαυτοῦ)
33. curriculum vitae
(αὐτοβιογραφία· βιογραφικὸν σημείωμα)
34. de facto (ἀντίθ. de jure)
(ἐργῶ, ἐμπράκτως, πράγματι· ἀντίθ. κατὰ τὸν νόμον, κατὰ τὸ δίκαιον, αὐτοδικαίως)
35. de gustibus non disputandum
(περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος, οὐδεμία χωρεῖ συζήτησις)· ὅτι ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ σκέπτεται ὅπως τοῦ ἀρέσει
36. de jure (βλ. de facto)
37. delenda Carthago
(ἡ Καρχηδὼν πρέπει νὰ καταστραφῇ, νὰ ἀφανισθῇ)· οἱ λόγοι δι' ὧν ὁ Κάρτων ἐπεράτῳε κάθε ἀγόρευσιν τοῦ ἐν τῇ Συγκλήτῳ· ceterum censeo, Carthaginem esse delendam.
38. deo ignoto
(τῷ ἀγνώστῳ Θεῷ)· λόγοι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κηρύσσοντος τὸν Θεὸν ἐν Ἀθήναις
39. deo juvante
(θεοῦ εὐδοκοῦντος)
40. de profundis
(ἐκ βαθέων, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου)
41. deus ex machina
(ἀπὸ μηχανῆς θεός)· ἐπὶ ἀπροσδοκήτου βοηθείας
42. divide ut regnes (ut imperes)· διαίρει ἵνα βασιλεύῃς (ἵνα ἐξουσιάζῃς)· ἐντεῦθεν divide et impera (διαίρει καὶ κυβέρνα)
43. doctus cum libro
(σοφός, πεπαιδευμένος, τῇ βοηθείᾳ τοῦ βιβλίου)
44. dominus vobiscum
(ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν· ὁ θεὸς μαζί σας)
45. dulce et decorum est pro patria mori
(γλυκὺ καὶ ὠραῖον τὸ ὑπὲρ πατρίδος θνήσκειν)
46. dura lex, sed lex
(σκληρὸς (ἄδικος) ὁ νόμος, ἀλλὰ εἶναι νόμος)
47. ecce homo
(ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος)
48. errare humanum est
(τὸ πλανᾶσθαι ἀνθρώπινον)
49. est modus in rebus
(ἔστι μέτρον ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασιν)· πρβλ. πᾶν μέτρον ἄριστον
50. et in Arcadia ego!
(καὶ ἐγὼ ἔζησα ἐν Ἀρκαδίᾳ!)· ὅτι καὶ ἐγὼ κάποτε ὑπῆρξα εὐτυχῆς
51. ex (ab) abrupto
(ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προπαρασκευῆς)
52. ex aequo
(ἐξ ἴσου, ἀπὸ τοῦ ἴσου, ἐξ ἡμισείας)
53. ex cathedra
(ἀπὸ τῆς ἑδρας, ὡς ἀπὸ τρίποδος, αὐθεντικῶς, κατηγορηματικῶς)
54. exceptis excipiendis
(ἐξαίρουμένων τῶν ἐξαίρετέων)
55. exempli gratia (et verbi gratia)
(παραδείγματος χάριν)
56. ex nihilo nihil
(ἐκ τοῦ οὐδενὸς οὐδὲν γίνεται)

57. ex professo
(ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐξ ἐπίτηδες, ἀναφανδόν)
58. extra muros
(ἐξω τῶν τειχῶν τῆς πόλεως)
59. ex ungue leonem
(ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα)
60. favete linguis
(εὐφημεῖτε· σιγᾶτε, σιωπάτε)
61. gloria victis—vae victis
(δόξα τοῖς ἡττηθεῖσιν—οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις)
62. graecum est, non legitur
(ἐλληνικόν ἐστι, δὲν ἀναγινώσκεται)
63. gratis pro deo
(δωρεάν δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ)
64. grosso modo
(περιληπτικῶς, κεφαλαιωδῶς, προχειρῶς καὶ ἀτελῶς, ἀκατέργαστα)
65. habeas corpus
(δύνασαι νὰ ἔχῃς τὸ σῶμά σου· δύνασαι νὰ εἶσαι ἐλευθερός ἐπὶ ἐγγυήσει)
66. Hannibal ad (vel ante) portas
(ὁ Ἀννίβας πρὸ τῶν πυλῶν)
67. hic est nunc
(ἐδῶ καὶ εὐθὺς ἀμέσως)
68. hic jacet.
(ἐνθάδε κεῖται)
69. hic jacet lepus
(ἐνθάδε κεῖται ὁ λαγῶς) δηλ. ἐδῶ εἶν' ὁ κόμπος (ἡ δυσκολία)
70. hodie mihi, cras tibi
(σήμερον ἐμοί, αὔριον σοί)
71. homo homini lupus
(ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ λύκος)
72. homo sum; humani nihil a me alienum puto
(ἄνθρωπός εἰμι· οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων θεωρῶ ὅτι εἶναι ξένον πρὸς ἐμέ)
73. honoris causa
(τιμῆς ἕνεκεν)
74. honor alit artes
(ἡ τιμὴ τρέφει τὰς τέχνας)
75. hospes, hostis
(πᾶς ξένος εἶναι ἐχθρὸς)
76. in abstracto
(θεωρητικῶς, ἐν τῇ θεωρίᾳ)
77. in aeternum
(διὰ παντός, αἰωνίως, εἰς τὴν αἰωνιότητα)
78. in extenso
(ἐκτενῶς, ἐν ἐκτάσει, ὀλοσχερῶς, τελείως)
79. in extremis
(κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν, ἐν ὥρᾳ θανάτου)
80. in globo
(ἐν σφαίρᾳ, συλλήβδην, ἐν ὅλῳ, ὀλοσχερῶς)
81. in manus (tuas)
(ἐν χερσὶν ὑμῶν, εἰς χειρὰς σας)
82. in medias res
(εἰς τὸ μέσον τῶν πραγμάτων, ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ πράγματα αὐτὰ καθ' ἑαυτά· ἄνευ περιστροφῶν)
83. in saecula saeculorum
(εἰς αἰῶνας αἰώνων, εἰς αἰῶνα τὸν ἀπαντα)
84. in situ
(ἐν θέσει, ὅπου εὑρίσκοντο)
85. in vitro
(ἐν ὑάλινῳ σωλῆνι)
86. in vivo
(ἐν ζωῇ· ἐν καταστάσει ζωῆς)
87. jure et facto
(δικαίῳ καὶ πράγματι· καὶ ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων)
88. jus est ars boni et aequi
(δίκαιον εἶναι ἡ τέχνη τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἴσου)
89. jus privatum
(ιδιωτικὸν δίκαιον ἢ πολιτικὸν δίκαιον)
90. jus publicum
(δημόσιον δίκαιον)
91. lapsus calami
(παραδρομὴ καλάμου, τῆς πέννας· γραφικὸν λάθος)
92. lapsus linguae
(παραδρομὴ γλώσσης· γλωσσικὸν λάθος)
93. latet anguis in herba
(ὁ ὄφις κρύπτεται εἰς τὴν χλόην)
94. Margaritas ante porcos
(μαργαρίτας πρὸ τῶν χοίρων, ἐνν. μὴ ρίπτετε)
95. mens sana in corpore sano
(νοῦς ὑγιής ἐν σώματι ὑγιεῖ)
96. mirabile visu
(θαῦμα νὰ τὸ βλέπῃ τις)
97. modus vivendi
(τρόπος τοῦ ζῆν)
98. more majorum
(κατὰ τὸ ἔθος τῶν προγόνων)
99. mutatis mutandis
(μεταβληθέντων τῶν μεταβλητέων· μεταβληθείσης τῆς εἰμαρμένης)
100. mutato nomine
(μεταβληθέντος τοῦ ὀνόματος, ὑπὸ ἄλλο ὄνομα)
101. nascuntur poetae, fiunt oratores
(γεννῶνται οἱ ποιηταί, γίνονται οἱ ῥήτορες)
102. natura non facit saltus
(ἡ φύσις δὲν κάμνει ἄλματα)
103. nil medium est
(δὲν ὑπάρχει μέσος ὁρος)
104. nil novi sub sole
(οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον)
105. non bis in idem
(οὐχὶ δις διὰ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα)
106. non multa sed multum
(οὐχὶ πολλὰ ἀριθμητικῶς ἀλλὰ πολὺ ποιοτικῶς)
107. non omnia possumus omnes
(δὲν δυνάμεθα οἱ πάντες τὰ πάντα)
108. non possumus
(δὲν δυνάμεθα)
109. nosce te ipsum
(γνώθι σεαυτὸν)
110. obscurum per obscurius
(τὸ σκοτεινὸν διὰ τοῦ περισσότερον σκοτεινοῦ)
111. omne ignotum pro magnifico
(κάθε ἀγνωστον λογίζεται μεγαλειῶδες)
112. omnia mecum porto
(τὰ πάντα φέρω μαζὶ μου· πρβλ. ὅτι ἔχω τὸ φορῶ καὶ κλέφτῃ δὲ φοβοῦμαι)
113. omnia vincit amor
(τὰ πάντα νικᾷ ὁ ἔρως)
114. onus probandi
(τὸ βάρος, ἡ υποχρέωσις, τῆς ἀποδείξεως)
115. ore rotundo
(μὲ τὸ στόμα στρογγύλον, τ. ἔ. μὲ στόμφον, μὲ μεγαληγορίαν)
116. o sancta simplicitas!
(ὦ ἁγία ἀπλότης, εὐκρίνεια!)
117. os homini sublime dedit (Deus)
(ἐδωκεν (ὁ θεός) εἰς τὸν ἄνθρωπον πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸν οὐρανόν)

118. o tempora! o mores!
(ὦ καιροί, ὦ ἤθη!)
119. o terque quaterque beati!
(ὦ τρεῖς καὶ τετράκις μακάριοι, εὐτυχισμένοι!)
120. olum cum dignitate
(ἀνάπαυσις μετὰ ἀξιοπρεπείας)
121. o ubi campi!
(ὦ ποῦ εἶναι οἱ ἀγροί! πόσον ποθητὸς εἶναι ὁ ἀγρο-
τικὸς βίος!)
122. panem et circenses
(ἄρτος καὶ πρᾶσις ἵπποδρομίου)
123. parcere subjectis et debellare superbos
(νὰ φειδεσθε τῶν ταπεινῶν καὶ νὰ καταπολεμῆτε τοὺς
ἀλαζύνους)
124. parturiunt montes; nascetur ridiculus mus
(ὠδίνουσι (κοιλοπονοῦσι) τὰ ὄρη! θὰ γεννηθῇ γελοῖος
μῦς!) πβλ. ὠδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε μῦν
125. patere quam ipse fecisti legem
(νὰ ὑπομένῃς τὸν νόμον, τὸν ὅποιον ἔθεσες ὁ ἴδιος)
126. pauca, sed bona
(ὀλίγα μὲν ἀλλὰ καλὰ)
127. per fas et nefas
(διὰ δικαίου καὶ ἀδίκου, δι' ὧν τῶν μέσων)
128. per jocum!
(χάριν παιδιᾶς, γιὰ ἀστεῖο)
129. persona grata
(πρῶσωπον εὐχάριστον, ἀρεστὸν)
130. piscem natulare doces
(τὸν ἰχθὺν διδάσκεις νὰ κολυμβᾷ)
131. post hoc, ergo propter hoc
(μετὰ τοῦτο, ἄρα ἐξ αἰτίας τούτου)
132. post mortem nihil est
(μετὰ θάνατον οὐδὲν ἔστιν)
133. potius mori quam faedari
(προτιμότερον τὸ θνήσκειν τοῦ ζῆν αἰσχροῦς)
134. primo mihi
(ἔμοι πρῶτον)· τὸ δόγμα τοῦ φιλαύτου καὶ ἐγωιστοῦ)
135. primum vivere, deinde philosophari
(πρῶτον ζῆν καὶ εἰτα φιλοσοφεῖν)
136. primus inter pares
(πρῶτος μεταξὺ ἴσων, μεταξὺ ὁμοίων)
137. pro aris et focis
(ὕπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν)
138. pro domo sua
(ὕπὲρ τοῦ οἴκου του, ὑπὲρ ἑαυτοῦ)
139. pulsate et aperietur vobis
(κρούετε καὶ ἀνοίγησεται ὑμῖν)
140. qualis pater, talis filius
(οἷος ὁ πατήρ, τοιοῦτος καὶ ὁ υἱός)
141. qui bene amat, bene castigat
(ὁστις ἀγαπᾷ καλῶς, τιμωρεῖ καλῶς)
142. quid novi?
(τί νέον; τί νέα ὑπάρχουν;)
143. quieta non movere
(μὴ κίνει τὰ ἀκίνητοῦντα)
144. qui habet aures audiendi, audiat
(ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν ἀκουέτω)
145. qui scribit, bis legit
(ὁ γράφων ἀναγινώσκει δις)
146. quod scripsi, scripsi
(ὁ γέγραφα, γέγραφα)
147. quos vult jupiter perdere, dementat prius
(=μωραίνει Κύριος ὃν βούλεται ἀπολέσαι)
148. quot capita, tot sensus
(ὅσα πρόσωπα, τόσαι γνώμαι)
149. quousque tandem?
(ἕως πότε τέλος;)
150. redde Caesaris quae sunt Caesaris, et quae sunt
dei deo
(ἀπόδος τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ
τῷ Θεῷ)
151. regis ad exemplar
(κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ βασιλέως)
152. requiescat in pace
(ἄς ἀναπαύεται ἐν εἰρήνῃ)
153. res angusta domi
(ἰσχυροὶ χρηματικοὶ πόροι ἐν τῇ πατρίδι)
154. res judicata pro veritate habetur
(τὸ δεδικασμένον λογίζεται ὡς ἀλήθεια)
155. res, non verba
(ἔργα, οὐχὶ λόγους)
156. res nullius
(τὸ οὐδενὸς πρᾶγμα, τὸ εἰς οὐδένα ἀνήκον πρᾶγμα)
157. res perit domino
(τὸ πρᾶγμα ἀπόλλυται διὰ λογαριασμόν τοῦ Κυρίου)
158. res sacra miser
(ἱερὸν πρᾶγμα ὁ δυστυχής)
159. rule, Britannia
(κυβέρνα, βρεταννία)
160. salus populi suprema lex esto
(ἡ σωτηρία τοῦ λαοῦ ἔστω ὁ ὑπέρτατος νόμος)
161. sanctum sanctorum
(τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων)
162. scribitur ad narrandum non ad probandum
(γράφεται πρὸς διήγησιν, οὐχὶ πρὸς ἀπόδειξιν)
164. sic transit gloria mundi
(οὕτω παρέρχεται ἡ δόξα τοῦ κόσμου)
165. similia similibus curantur (cf. ἀρ. 31 contraria
contrariis curantur)
166. sine ira et studio.
(ἄνευ ἡργῆς καὶ σπουδῆς)
167. (contitio) sine qua non
(ὄρος ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ)
168. sit tibi terra levis
(γαῖαν ἔχου ἐλαφράν)
169. si vis pacem, para bellum
(ἂν θέλῃς εἰρήνην, παρασκεύαζε πόλεμον)
170. sol lucet omnibus
(ὁ ἥλιος φέγγει δι' ὅλους)
171. sponte sua
(ἐξ οὐκείας προαιρέσεως, αὐθορμήτως, αὐτοπρο-
αιρέτως)
172. stans pede in uno
(ὀρθὸς ἐπὶ ἑνὸς ποδὸς)
173. statu quo
(ἐν ᾗ καταστάσει πραγμάτων)
174. sub jove
(ὑπὸ τὸν Δία· ὑπὸ τὸν οὐρανόν· ἐν ὑπαίθρῳ)
175. sui generis
(τοῦ ἰδιοῦ του γένους, τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ χαρακτήρος·
ἰδιόρρυθμος· ἰδιότροπος)
176. Summum jus, summa injuria
(ἄκρα δικαιοσύνη, ἄκρα ἀδικία)
177. Sunt lacrimae rerum
(ὑπάρχουσι δάκρυα τῶν πραγμάτων)
178. Suo tempore
(κατὰ τὴν ἐποχὴν του, στὸν καιρὸ του)
179. supremum vale
(ὑστατον χαῖρε)
180. tenere lupum auribus
(κρατεῖν τὸν λύκον ἀπὸ τῶν ὠτῶν· εὐρίσκεισθαι εἰς
τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς ἀμνηχανίας)

181. tempus edax rerum
(χρόνος ὁ παρέρχων τῶν πραγμάτων)
182. terminus ad quem
(τὸ ὅριον πρὸς ὃ τὸ τέμα)
183. terminus a quo
(τὸ ὅριον ἀπὸ τοῦ ὁποῖου· ἡ ἀφετηρία)
184. testis unus, testis nullus
(εἷς μάρτυς, οὐδεὶς μάρτυς).
185. tibi gratias ago
(χαρίζομαι σοι, ὁφείλω σοι)
186. timeo Danaos et dona ferentes
(φοβοῦμαι τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας)
187. timeo hominem unius libri
(φοβοῦμαι τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἐνὸς βιβλίου)
188. 189. totus in illis
(ὁλόκληρος εἰς τὰ πράγματα ἐκεῖνα, δηλ. βυθισμένος)
189. ubi bene, ibi patria
(ὅπου εἶναι καλὰ διὰ τινά, ἐκεῖ εἶναι ἡ πατρίς του)
190. ubi solitudinem faciunt, pacem appellant
(ὅπου δημιουργοῦν ἐρημίαν, τὴν ὀνομάζουν εἰρήνην)
191. una salus victis, nullam sperare salutem
(μία σωτηρία ὑπάρχει διὰ τοὺς ἡττημένους, νὰ μὴ ἐλπίζουν καμμίαν σωτηρίαν)
192. unguibus et rostro
(διὰ τῶν ὀνύχων καὶ τοῦ ράμφους· τ. ἔ. ἐρρωμένως)
193. unum et idem
(ὓν καὶ τὸ αὐτὸ)
194. urbi et orbi (cf. per mare per terras, vel terra marique)
(ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῇ οἰκουμένῃ· παντοῦ)
195. ut fata trahunt
(ὥπως ὁδηγοῦν τὰ πεπρωμένα)
196. uti, non abuti
(χρῆσις, ὄχι κατάχρησις)
197. ut supra (cf. vide supra)
(ὡς ἀνωτέρω)
198. vade in pace
(πορεύου ἐν εἰρήνῃ)
199. vade retro, Satana
(ὑπάγε ὀπίσω μου, σατανᾶ)
200. vae soli!
(οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον τῷ μόνῳ)
201. vae victis
(οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις)
202. vanitas vanitatum, et omnia vanitas.
(ματαιότης, ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης)
203. variorum (sc. cum notis variorum scriptorum)
(διαφόρων σχολιαστῶν σημειώσεις)
204. velut aegri somnia
(ὥπως τὰ ὄνειρα τοῦ ἀρρώστου)
205. veni, vidi, vici
(ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα)
206. verba volant, scripta manent
(οἱ λόγοι ἵπτανται, τὰ γραπτὰ μένουν)
207. victis honos
(τοῖς ἡττημένοις ἡ τιμὴ)
208. vide supra
(βλέπε ἀνωτέρω· πρβλ. ἀριθ. 197)
209. vivere parvo
(ζῆν ἐν ὀλίγῳ· λιτωῶς)
210. vive vaeque
(ζῆθι καὶ ὑγίαινε)
211. volenti non fit injuria
(τῷ θέλοντι δὲν προσγίνεται ἀδικία)
212. vox clamantis in deserto
(φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ)
213. vox populi, vox dei
(λαοῦ φωνή, θεοῦ φωνή)